

Visiedocument | December 2024

Thuisbatterijen

Spelregels nodig voor netbewust gebruik van thuisbatterijen bij huishoudens en MKB

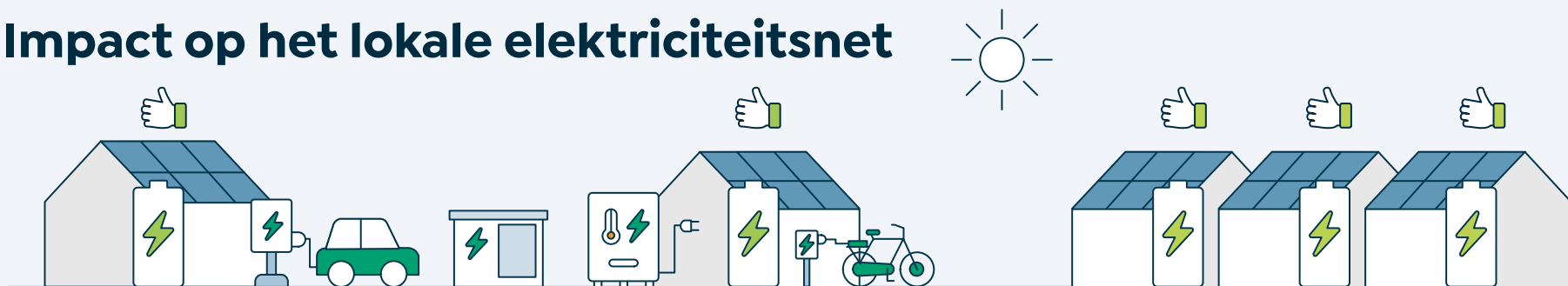
Steeds meer consumenten overwegen de aanschaf van een thuisbatterij, vanwege de introductie van terugleververgoedingen en de afschaffing van de salderingsregeling. Deze batterijen slaan energie op en kunnen een huis of klein bedrijf enkele uren per dag van stroom voorzien. Om thuisbatterijen goed te laten functioneren binnen het energiesysteem, zijn duidelijke voorwaarden voor gebruik nodig. Bij slim en efficiënt gebruik kunnen thuisbatterijen helpen om het stroomnet in balans te houden. Op dit moment gebeurt dit echter nog niet. Thuisbatterijen die handelen op de energiemarkten zorgen juist voor extra druk op het net. Daarom is het belangrijk om heldere voorwaarden op te stellen. Dit document legt uit welke rol thuisbatterijen, kleinschalige batterijen achter de meter bij woningen of bedrijven in het MKB, spelen in het stroomnet en hoe ze bijdragen aan het voorkomen van netcongestie.

Zet de thuisbatterij in om meer eigen zonnestroom te gebruiken

Thuisbatterijen en het stroomnet

Er zijn de laatste tijd verschillende uitspraken gedaan over thuisbatterijen die netcongestie zouden kunnen voorkomen. Dat hangt echter sterk af van de inzet van de batterij. Thuisbatterijen zijn grofweg te verdelen in twee categorieën: zelfconsumptie-thuisbatterijen en handelsmarkt-thuisbatterijen. Beide vormen hebben hun eigen impact op het stroomnet. Hieronder gaan we dieper in op de verschillende thuisbatterijen en hun rol in de strijd tegen netcongestie.

Impact op het lokale elektriciteitsnet

De invloed van thuisbatterijen op het lokale elektriciteitsnet hangt af van de laadstrategie en van het aantal thuisbatterijen.

Zelfconsumptie-thuisbatterijen

De thuisbatterij voor zelfconsumptie slaat zonne-energie op, maar levert nooit terug aan het net. De batterij ontladst alleen als er een energievraag is in huis, bijvoorbeeld tijdens de avondpiek. Dit verlaagt de piek van zowel opwek als verbruik. Hoeveel de piek daalt, hangt af van de capaciteit en het laad algoritme van de batterij. De piek wordt in elk geval niet groter, wat de zelfconsumptie-batterij meestal positief maakt voor het lokale net.

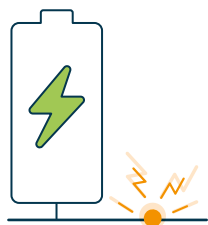
Handelsmarkt-thuisbatterijen

Handelsmarkt-thuisbatterijen worden gebruikt om winst te maken door op gunstige momenten energie te kopen en verkopen of door het net te ondersteunen. Dit kan op basis van dynamische prijzen (voor klanten met een dynamisch contract) of ze worden gekoppeld aan de energieleverancier om passieve onbalans op te lossen. Hoewel handelsmarkt-batterijen op verschillende momenten de belasting op het net kunnen verlagen door te reageren op prijsfluctuaties, verergeren ze op andere momenten juist de lokale netbelasting. Dit komt omdat de batterijen reageren op landelijke prikkels, terwijl netcongestie lokaal kan optreden. Landelijk kan er een prikkel zijn om stroom terug te leveren of af te nemen terwijl dit lokaal tot opwek of afname congestie kan leiden. Dit probleem kan vaker voorkomen naarmate meer mensen handelsmarkt-batterijen gebruiken.

Visie van de netbeheerders

Netbewuste inzet van de thuisbatterij

Het is belangrijk om randvoorwaarden te stellen aan het gebruik van thuisbatterijen. Zonder heldere regels verergeren handelsmarkt-batterijen namelijk netcongestie. Deze voorwaarden zorgen ervoor dat thuisbatterijen congestie op het stroomnet niet verergeren en de focus meer komt te liggen op gebruik van de eigen zonnestroom. Op die manier kunnen thuisbatterijen een rol spelen in het energiesysteem. Gezamenlijk stellen de Nederlandse netbeheerders de volgende voorwaarden voor:

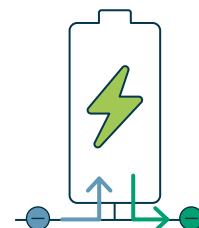
Voorkomen netcongestie boven handel op onbalansmarkt

Netbeheer Nederland onderzoekt verschillende oplossingsrichtingen om te voorkomen dat handel op de onbalansmarkt lokaal congestie verergert.

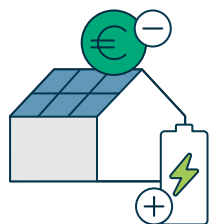
Aanpassing tariefstructuur voor efficiënt netgebruik

Dit verbetert de financiële voordelen van batterijen en stimuleert een bewust gebruik dat het elektriciteitsnet ondersteunt. [Berenschot](#) heeft onderzocht hoe een dergelijk tariefmodel eruit zou kunnen zien.

Technische oplossingen om stroomuitval te voorkomen

Thuisbatterijen kunnen in geval van nood reageren op een signaal van de netbeheerder. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheden dat thuisbatterijen automatisch reageren op over- en onderspanning op het net.

Afschaffing van de salderingsregeling

Door de salderingsregeling is er voor de zonnepaneelbezitter geen prikkel om eigen opwek zelf te gebruiken. Afschaffing van de regeling zal de voordelen van thuisbatterijen vergroten.

Verbeteren van naleving van registratieplicht

Net als zonnepanelen is het aanmelden van thuisbatterijen via [energieleveren.nl](#) verplicht. Naar schatting is nog geen 40% van de geïnstalleerde thuisbatterijen geregistreerd.

Geen stimulering voordat randvoorwaarden zijn ingevuld

Netbeheer Nederland pleit ervoor randvoorwaarden te stellen voordat er stimulering van thuisbatterijen wordt overwogen, zoals subsidies en financieringsvoordelen.